Ankenævnet for Forsikring

Den 6. oktober 2014 blev i sag nr. 85586:

XXXXXX XXXXXXX
XXXXXXXXXXXX XX
XXXX XXXXXXXXX

mod

Lokal Forsikring G/S
Holsted Park 15
4700 Næstved

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Lokal Forsikring G/S. Hun klager over den af selskabet fastsatte méngrad på 12 %.

Det fremgår af sagen, at klageren den 10/4 2013 faldt over en flise, hvorved hun slog sin venstre skulder kraftigt. Selskabet anerkendte ulykkestilfældet og tilbød hende den 24/1 2013 erstatning svarende til en méngrad på 12 %. Det er klagerens opfattelse, at hendes varige mén som følge af ulykken er højere end 12 %.

Klageren har i klageskemaet af 30/12 2013 anført:

"**Sagsfremstilling**
D. 10 /4-2011 falder jeg over en flise i vores indkørsel. I den forbindelse falder jeg og slår min skulder så den går af led og jeg tager på skadestuen i [stednavn], hvor min arm/skulder bliver bundet op.

Efterfølgende behandles jeg med fysioterapi og varmtvandsbassin.

Da dette ikke hjælper bliver jeg d. 25/7-2011 indlagt på [stednavn] sygehus m.h.p. operation af min skulder.

Efter operationen går jeg fortsat til fysioterapi og varmtvandsbassin fra 1/8-2011 til 22/3-2012 visiteret af [stednavn] sygehus.

Da der forsat ikke var nogen bedring i min tilstand fortsætter jeg selv privat med fysioterapi og varmtvandsbassin på … i [stednavn].

D. 1/5-2012 tilskriver jeg forsikringsselskabet om, at min tilstand trods alle behandlinger ikke er forbedret m.h.p. at få taget min erstatnings sag op.

Efter lang tid anmoder forsikringsselskabet om en speciallæge erklæring som udfærdiges hos en speciallæge ? i [stednavn] d. 26/12-2012. Konklusionen af denne undersøgelse har jeg aldrig modtaget.

D. 29/1-2013 fremsender forsikringsselskabet et tilbud på erstatning på kr. 51.050,00.
Da jeg er på ferie i Tyrkiet ser jeg først brevet da jeg kommer til Danmark og klager telefonisk over afgørelsen d. 18/2-2013.

P.g.a. min forværrede situation med min skulder forlanger jeg overfor forsikringsselskabet, at der udfærdiges en ny speciallægeerklæring. Herefter fremsender forsikringsselskabet en samtykkeerklæring d. 25/4-2013 som jeg underskriver og returnerer samme dag.

D. 6/3-2013 er jeg til undersøgelse m.h.p. ny speciallægeerklæring hos overlæge C. T., dr.med, speciallæge i ortopædkirurgi. Her bliver jeg henvist til en MR scanning d. 8/4-2013 på [stednavn] sygehus.

D. 24/4-2013 er jeg på ny hos overlæge C. T. som oplyser mig om resultatet af MR scanningen. Af denne fremgår det, at hele løftemusklen i skulderen er væk d.v.s et. stor hul. Det er ikke muligt at operere skulderen mere.

D. 24/10-2013 modtager jeg en skrivelse fra forsikringsselskabet hvori de meddeler, at man fastholder deres vurdering af sagen. Forsikringsselskabet ligger til grund for fastholdelsen af deres afgørelse, at de finder sagen tilstrækkeligt oplyst og at de opdaterede oplysninger fra overlæge C. T. samt den nye MR scanning ikke ændrer deres vurdering af sagen.

Desværre er jeg på ferie i Tyrkiet igen da brevet kommer og ser det derfor først da jeg kommer til Danmark .

D. 12/11-2013 meddeler jeg forsikringsselskabet skriftligt, at jeg ikke kan anerkende deres afgørelse. Da det ikke fremgår af skrivelsen hvilke klagemuligheder jeg har, beder jeg dem venligst oplyse mig herom.

D. 11/12-2013 modtager jeg en skrivelse fra forsikringsselskabet med mine klagemuligheder. P.g.a. ovenstående har jeg selvfølgelig ikke fået udbetalt nogen form for erstatning.

Hvad vil De konkret opnå hos selskabet?
Da min situation vedrørende min ødelagte skulder er væsentligt forværret siden ulykken i april 2011 – jeg kan ikke klare min hverdag alene, skal have hjælp til alt husligt, påklædning mv. samt resultatet af MR-scanningen, mener jeg, at den udmålte erstatning fra forsikringsselskabet er alt for lille.
Jeg vil derfor bede Ankenævnet se på, om forsikringens udmåling af erstatningens størrelse ikke burde have været væsentlig højere."

Selskabet har hertil i mail af 4/2 2014 til nævnet anført:

"Forsikringstager har tegnet ulykkesforsikring (vedhængt) vilkår 2004, heltid, dækning fra 10 procent, sum på skadetidspunkt 648.400 kroner, tandskade, behandlingsudgifter, dobbelterstatning.

Beskrivelse af skade:
Vores kunde falder i sin indkørsel og beskadiger sin venstre skulder. Ved vurderingen af sagen har vi lagt følgende til grund.

Den venstre skulder går af led, da hun falder og hun får en ret svær skade på sin rotator cuff, dvs senemanchetten i venstre skulder.

Der foretages på pladssætning af skulderleddet samt sene sammensyning og manchetrekonstruktion. Hun er efter operationen genoptrænet.

Der er nu de forventede smerter og nedsatte bevægelighed i det venstre skulderled. Hun kan ikke arbejde over vandret og ikke over skulderhøjde overhovedet.

Venstre skulder er med let muskelsvind og bevæger til knapt vandret. Vi vurderer sagen efter D. 1.5.3. som giver en méngrad på 10 procent. Vores kunde er dårligere end hvad dette punkt tilsiger og derfor har vi vurderet méngraden til 12 procent.

Denne vurdering fastholdes."

Klageren har hertil i breve af 17/2 2014 og 5/5 2014 til nævnet henledt nævnets opmærksomhed på speciallægeerklæringen af 25/4 2013 og MR-scanningen af 8/4 2013.

Nævnet har fået forelagt sagens bilag. Et uddrag af disse vil blive gengivet i det følgende.

I journaludskrift af 12/7 2011 har overlægen bl.a. anført:

"OBJEKTIVT
Man finder i dag en aktiv bevægelighed, som begrænser sig til ca. 30° fleksion, 30° abduktion. Udadrotation til 45°. Indadrotation foran kroppen til bløddelskontakt bag kroppen kan hånden føres til kanten af ballen.
Med besvær kan patienten lægge fingerspidserne til modsatte skulder, og fingrene til nakken.
Passivt er bevægeligheden lidt bedre, men der er kraftig smertereaktion ved forsøg på armløft i alle retninger over 45°.

Patienten har et stort krav om operativ behandling, idet hun ikke kan holde skuldersmerterne ud mere.
Jeg har forklaret hende, at der er forskellige muligheder, i allerbedste fald reparation af senen, men nok snarere en oprydning, idet en stor cuff-ruptur, der nu er over 3 mdr. gammel formentlig vanskeligt lader sig reparere. Derudover er der forholdene omkring den lille skade på cavitas kanten."

I journaludskrift af 4/11 2011 har fysioterapeuten bl.a. anført:

"SUBJEKTIVT
Pt. oplyser, at der er markant bedring mht. skulderens funktion i forhold til sidste kontrol d. 26.08.11. Kan stadig ikke bevæge ve. arm ret meget ved armens egen kraft, men markant

fremgang i bevægelsen med hjælp fra hø. arm. Er i gang med intensiv genoptræning i form af varmtvandsbassin x 1 ugentligt, træning hos kommunal fys. x 1 ugentlig og supplerende behandling hos
privatpraktiserende fys. x 1 ugentligt.
Er derudover flittig med træning hjemme. Tager kun smertestillende
medicin i forbindelse med besøg hos fys.

OBJEKTIVT
Ve. skulder ses stadig en anelse optrukket i forhold til hø. Dette pga. spændt trapezius muskulatur. 45 grader, passivt 70. Aktiv udadrotation 10 grader, passivt 20 grader. Der er herefter smertestop i alle ydrestillinger. Kan med besvær få ve. hånd til ve. øre med albuen pegende lige frem. Ligeledes når ve. hånd kun ve. balle og ikke lænden. Styrken i rotatorcuffen's muskler vurderes intakt omend noget nedsat i forhold til normalen. UL-scanning superviseret af overlæge O. F., viser supraspinatus og subscapularis-senerne helet og på plads. Supraspinatus måles til ca. 4 mm."

I journaludskrift fra samme fysioterapeut dateret den 26/3 2012 har terapeuten bl.a. anført:

"Afslutning af genoptræningsforløb:
…

Det har været et langt forløb for [klageren] og aktuelt ses der fortsat væsentlig nedsat funktion over ve. skulder. Der har ikke været den store fremgang over den sidste periode, trods flittig træning. [Klageren] har fortsat svært ved almindelige dagligsaktiviteter, fx. bad, tage tøj af og på, spise med ve. hånd, klare den daglige husholdning og køkkenarbejde grundet den nedsatte funktion samt daglige smerter. Kan dog godt klare ting, hvor hun kan arbejde foran kroppen og tæt ved kroppen, men ikke hvis skal hun længere ud i bevægelsen. Ve. skulder ses stadig en smule optrukket i forhold til hø. Hun kan få ve. hånd til balden, og med besvær nå ve. øre med ve. arm, dette stort set uden bevægelse over skulderen. Der ses nedsat bevægelighed i alle retninger både aktivt og passivt. Mest udtalt aktiv flektion: ca. 40 gr., abd. ca 45 gr, udadrotation ca 30 gr. alle med smertestop. Passivt; flektion ca. 90 gr, abd ca. 90 gr, udadrotation ca 45 gr - alle med smertestop. Muskelstyrken i rotatorcuffens muskler vurderes intakte sammenlignet med hø. skulder, dog ses nedsat styrke i udadrotationen over ve. skulder. Der ses fortsat nedsat funktion over albue og hånd, hvilket [klageren] fortæller er kommet i forbindelse med operationen – der ses nedsat subination over albuen, både aktivt og passivt mad smertestop, nedsat desalflektion over håndleddet, aktivt og passivt, dette også med smertestop."

Klageren blev på selskabets anmodning den 27/12 2012 undersøgt af en speciallæge i ortopædisk kirurgi. Det er den i denne forbindelse udfærdigede speciallægeerklæring, selskabet har lagt til grund for erstatningsopgørelsen. I speciallægeerklæringen, som selskabet modtog den 2/1 2013, hedder det bl.a.:

"**Aktuelle subjektive klager, symptomer og funktionstab.**
Der er fortsat smerter i venstre skulder både i hvile og ved belastning. Kan ikke bære på tungere genstande.
Kan ikke løfte armen over vandret.
Vågner om natten på grund af smerter.

…
Objektiv undersøgelse
Virker reel og svarer på de stillede spørgsmål uden overdriven.
Sundt naturligt udseende gode farver.
Bevæger sig frit. Rejser og sætter sig ubesværet.
Går naturligt, afvikler naturligt.
Der er fri bevægelighed i halscolumna, bortset fra bøj og drej mod venstre som er halvdelen af modsidige.
Overekstremiteter:
Venstre (højre) skulder føres frem-op = 80(180), ud-op = 60(180), aktivt lig passivt. Bagud 40(80), passivt 60. Venstre skulder udaddrejer 60, højre 80. Tager højre hånd til nakke og lænd, kan ikke føre venstre hånd til lænd eller nakke.
Der ses 3 punktformede ar på venstre skulder, det forreste indtrukket. Ømheden er mest udtalt ved supraspinatusmusklen.
Der er fri bevægelighed i begge albuer, underarmenes drejebevægelighed, begge håndled og samtlige fingre. Håndtrykskraften normal på begge. Normal følesans på hænderne. Normale biceps triceps og radialisreflekser.
Der er tydeligt svind af venstre deltamuskel.

Omfang overarme hø./ve.	30/27,5
Omfang underarme hø./ve.	24/22,5
Omfang håndled hø./ve.	14,5/15
Omfang overarme hø./ve.	18/17

Stående findes upåfaldende krumninger af ryghvirvelsøjlen, bøjer forover til en finger-gulv afstand på 0cm, sidebøjning, drejning og bagudbøjning er normal.
Står på hæle og tæer, på hvert ben for sig.

…
Angiver sig ambidexter.

Diagnoser
Læsio tend. m. subscapularis et supraspinatus sin seqv. Luxatio humeri sin seqv.
Sammenhæng
Der er overensstemmelse mellem klagerne og de objektive fund. Sagen er stationær. Der foreligger erstatningsberettiget men. Sagen foreslå afgjort på det foreliggende, der skønnes ikke behov for revision."

Selskabet sendte på denne baggrund den 24/1 2013 klageren et tilbud på erstatning:

"VI SENDER DIG ET TILBUD PÅ ERSTATNING

I forbindelse med ovennævnte sag har vi modtaget speciallægeerklæringen.

Sagen har været forelagt selskabets rådgivende læge, som har vurderet, at méngraden kan fastsættes til 12 procent.

Vores rådgivende læge har lagt til grund, at din venstre skulder går af led, da du falder og du pådrager dig en ret svær skade på din rotator cuff. Dit skulderled bliver sat på plads, senen bliver syet sammen og der sker manchetrekonstruktion. Der er varige følger i form af smerter, let muskelsvind og nedsat bevægelighed.

Ved vores vurdering af sagen bruger vi Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel. Din skade og generne fremgår ikke direkte af tabellen, men kan sammenlignes med punkt D.1.5.3. Dette svarer til en méngrad 12 procent.

Til din orientering kan vi oplyse, at den vejledende méntabel kan ses på www.ask.dk.

På baggrund heraf kan vi tilbyde dig en invaliditetserstatning på 51.050,00 kroner. Dette svarer til 12 procent af invaliditetssummen, som på uheldsdatoen udgjorde 425.415,00 kroner.

Da du var 68 år, da skaden skete har vi reduceret din invaliditetssum fra 648.400,00 kroner til 425.415,00 kroner. Summen bliver reduceret med 1/10 for hver år efter det 65. år.

Før vi kan udbetale beløbet til dig, skal jeg venligst bede dig acceptere vores tilbud om erstatning for varigt men ved at underskrive vedlagte genpart og returnere, den til os.

Når vi har modtaget din accept, vil beløbet blive udbetalt til dig."

Klageren søgte herefter hjælp hos en anden speciallæge (C.T.), der i journal af 6/3 2013 bl.a. har anført:

Objektivt
Venstre skulder: Abduktion 30 grader, derefter følger scapula med. Der er distinkte smerter ved tuberculum minor modsvarende subscapularis senetilhæftningen og der er smerter på ydersiden af skulderen ved supraspinatus og ved muskeltilhæftningen ud på scapula. Kan ikke føre hånden til modsatte skulder eller sæderegion, ej heller til nakken. Der er normal cirkulation og neurologi i armen.

Vurdering
Følger efter supraspinatus og subscapularis ruptur og operation har nu frozen shoulder.
Plan
Får en blokade med 0,5% Marcain med adrenalin + Lederspan 9+1 ved subscapularistilhæftningen samt intraartikulært og det hjælper gevaldigt på både smerter og bevægelsen. Kan inden hun forlader konsultationen abducere til 80 grader og ekstension/fleksion 30-40 grader, hvad hun ikke kunne før.

Fortsætter med bevægetræning, skal i varmtvandsbassin i morgen. Fortsætter med træningen der.

Vi bestiller MR-scanning."

Da resultatet af MR-scanningen forelå, har speciallægen(C.T.) i journaludskrift af 24/4 2013 anført:

"Kommer til svar på MR, [stednavn], 08.04.13. Det ser ud som om, der er total ruptur med retraktion og atrofi, i hvert fald af m. supraspinatus og respektive sener, men muligvis også sv.t. m. subscapufaris og infraspinatus.
Dette forklares for pt.
Pt. havde det bedre nogle uger, men der er nu igen ret nedsat bevægelse og smerter i den venstre skulder. Den venstre hånd kommer til modsatte skulder og sæderegion uden større problemer, men det er meget besværligt at få den til nakken.

Pt. vil ikke have nogen yderligere blokade. Fortsætter med varmtvandsbassin og fysioterapi. Kan genhenvises hvis pt. fortryder blokaden."

Selskabet fastholdt ved brev af 24/10 2013 til klageren afgørelsen efter modtagelsen af de opdaterede lægelige oplysninger.

I forsikringsbetingelserne hedder det bl.a.:

"**5.4 Nedsættelse af forsikringssummer og udløb ved alder**

5.4.1 Forsikringssummerne nedsættes med 1/10 årligt fra og med det fyldte 65. år uden at dette medfører ændringer i præmien.

…

6.2 Erstatning ved invaliditet

6.2.1 Forsikringen giver ret til erstatning i tilfælde af invaliditet som følge af et ulykkestilfælde.

6.2.2 Invaliditet under 10 % giver ikke ret til erstatning.

6.2.3 Erstatningen udgør den % af forsikringssummen, der svarer til den fastsatte invaliditetsprocent.

6.2.4 Invaliditeten fastsættes på et rent medicinsk grundlag, uden hensyn til forsikredes erhverv og sociale situation.

6.2.5 Invaliditeten fastsættes på grundlag af de lægelige oplysninger og den på afgørelsestidspunktet gældende méntabel fra Arbejdsskadestyrelsen.

6.2.6 Invaliditeten fastsættes, når ulykkestilfældets endelige følger kan vurderes, det vil sige, når tilstanden er stationær. Tilstanden betragtes som stationær, når yderligere behandling ikke medfører en bedring af tilstanden.

6.2.7 Invaliditeten kan ikke overstige 100 % for samme ulykkestilfælde og en i forvejen bestående invaliditet kan ikke bevirke, at invaliditeten fastsættes højere, end hvis en sådan invaliditet ikke havde været tilstede.

6.2.8 Retten til erstatning ved invaliditet anses først indtrådt, når de egentlige helbredelsesforanstaltninger er ophørt.

6.2.9 Erstatning til umyndige betales efter reglerne om anbringelse af umyndiges midler."

Af arbejdsskadestyrelsens méngradstabel fremgår bl.a.:

D.1.5.3.	Daglige, belastningsudløste smerter og middelsvært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 90 grader	10%
D.1.5.4.	Daglige, belastningsudløste smerter og svært nedsat bevægelighed til aktivt frem-op og ud-op 45 grader samt objektivt muskelsvind	25%

Selskabet har den 28/5 2014 telefonisk oplyst nævnets sekretariat om, at den tilbudte erstatning ikke er blevet udbetalt.

8. 85586

Nævnet udtaler:
Det fremgår af sagen, at klageren den 10/4 2013 faldt over en flise og slog sin venstre skulder kraftigt. Selskabet anerkendte ulykkestilfældet og tilbød hende den 24/1 2013 erstatning svarende til en méngrad på 12 %. Det er klagerens opfattelse, at hendes varige mén som følge af ulykken er højere end 12 %.

Spørgsmålet om størrelsen af den méngrad, der er en direkte følge af ulykken, kan indbringes for Arbejdsskadestyrelsen. Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at en méngrad på mere end 12 % ikke er godtgjort i en sådan grad, at nævnet for sit vedkommende har fundet anledning til at forelægge spørgsmålet for Arbejdsskadestyrelsen.

Efter det oplyste for nævnet har selskabet endnu ikke udbetalt klageren erstatning. Nævnet bemærker på den givne foranledning, at selskabet skal forrente erstatningen i overensstemmelse med forsikringsaftalelovens § 24 fra 14 dage efter, at selskabet modtog speciallægeerklæringen af 27/12 2012.

Med denne bemærkning og efter det i øvrigt anførte

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen